

Missä te viivytte, naiset?

Maailma palaa. Kolme vuotta on kulunut siitä, kun se tuleen syttyi, mutta vielä tulta ei ole saatu sammumaan, yhä vielä loimuavat liekit uhkaavina pärskyvät. Eikä tämä tulipalo hävitä ainoastaan taloja ja maita, kaupunkeja ja kyliä; siinä ihmisetkin saavat surmansa; mitkä palavat kuoliaiksi, mitkä kärventyvät, mitkä haavoittuvat; puhutaan jo kymmenistä miljoonista. Ja tämä tulipalo on murhapolttoa, sillä sen ovat ihmiset itse sytyttäneet . . .

Mitä on sota? Se on uskon vararikko, se on henkisen heikkouden tunnustus:

»Oi sinä maailmoiden Jumala, joka meidät tälle tähdelle olet heittänyt, minkälaisiksi houkkioiksi sinä olet meidät luonut! Katso kuinka sokeita me olemme ja kuinka heikkoja. Me emme usko hyvän voimaan, emme rakkauteen emmekä järkeen. Me emme tunne itsessämme hengen aateluutta, totuuden aurinko ei aivojamme valaise, veljeyden inspiratsioni ei rintaamme kohota. Meidän tahtomme ei käy kohti ihanteita, meidän sydämemme ei rakasta vapautta. Oman pikkumaisuutemme orjia me olemme, omien vähäpätöisten himojemme vankeja. Ja sentähden meidän täytyy tapella ja taistella, sentähden turvautua nyrkin voimaan, että uskon puutteessa edes sillä tavalla pääsisimme vapaiksi itsestämme.»

Kolme vuotta jo. Puolitoista sataa viikkoa, jotka eivät koskaan ole tahtoneet loppuun vieriiä. Tuhat tuskan ja kyynelien päivää.

Mutta ensimmäinen sotatalvi oli sentään myöskin innostuksen ja ihanteiden aika. Silloin uskottiin vielä sodan oikeudellisuuteen. Silloin taisteltiin aatteiden puolesta. Silloin vihollinen oli ihmiskunnan ihanteiden pettäjä, rikoksentekijä, jota oli rangaistava. Silloin voitto oli varma, ja pikainen voitto, joka vihollisen kukistaisi ja maan pinnalta hävittäisi.

Tuli sitten toinen talvi, unesta heräymyksen ja pettymyksen vuosi. Vihollista ei äkkiä voitu kukistaa. Voittoa ei käden käänteessä saavutettukaan. Ihanteet unohtuivat, unelma haihtui, tosi oli edessä. Ei lippujen liehuessa, ei sävelten soidessa voittoon kuljettu eikä sankarikuolemaan aatteen puolesta. Vaan myrkykkaasujen lippuina leijaillessa ja tulitorvien manalaisesti paukkuessa vyörytettiin ihmislaumoja surman suuhun kuin karjaa ainakin ja maailmanpalon mylvinään hukkuivat ruhjottujen ja silvottujen kiroukset ja hätähuudot. Kuinka paljon tulisikaan voitto maksamaan? Kuinka kauan kestäisi ennenkuin se saavutettaisiin?

Ja nyt on kolmas talvi vierinyt, uupumuksen, avunhuudon ja toivottomuuden talvi ja neljäs talvi on tulossa. Nyt ei enää uskota voittoon, nyt korkeintaan siitä puhutaan. Vihollista ei voida kukistaa, ei maan tasolle hävittää. Sodalla ei mitään saavuteta. Kaikki on turhaa. Voitto olisi liian kallis. Sota on vain itsensä hävittämistä.

Alkavatko ihmiset tulla järkiinsä? Alkavatko nähdä, että kaiken ja kaikkien loppu on edessä, elleivät sotaa lopeta? Alkavatko oivaltaa, että sota on pahan hengen työtä, ettei Jumalalla ole mitään sen kanssa tekemistä? Saavuttavatko kansat tasapainonsa jälleen, ennenkuin ehtivät tehdä itsemurhan?

Ah ei, kansat ovat kuin valloilleen päässeitä villipetoja ja niiden johtajat ovat kuin pillastuneita hevosia. Ne ovat vimmassaan sokeita, ne ovat kauhusta mielettömiä. Mikä saa heidät talttumaan.

Missä viivytte te, naiset? Missä viivytte, äidit, sisaret, tyttäret, vaimot, morsiamet, ystävättäret? Eikö ole aika jo tullut nousta sotaan sotaan vastaan?

Huutavan ääni on korvessa: valmistakaa rauhalle tietä! Nouskaa, naiset, lyökää käsi kätehen, piirittäkää maapallo veljenrakkauden legionalla. Yhdistykää suureksi liitoksi. Järjestykää kaikki saman lipun alle. Piirtäkää lippuunne sanat: rakkaus yksin voittaa. Vaatikaa sodan ikuista hävittämistä. Pelastakaa miehet hulluuden kuilusta. Te yksin, äidit, siihen kykenette, te yksin olette siihen oikeutetut, sillä te yksin olette äiteyden suruja ja tuskia kantaneet. Ja te yksin, olette tahdossa voittamattomat.

Pekka Ervast.